

พระมงคลเทพมุนี (สด จนฺทสโร)

ผู้ค้นพบวิชาธรรมกาย

...วันนี้เป็นไงเป็นกัน

หากเราไม่บรรลุลหรรษ
ที่พระบรมไตรโลกนาถ

ได้ทรงบรรลุละก็

เราจะถวายเป็นชีวิตเป็น

พุทธบูชา...

จันทร์เพ็ญเดือนสิบ ลอยฟุ้งฟ้ายู่ท่ามกลางดวงดาวที่ดาราฉาย
ระยิบระยับทอแสงนวลลูบไล้ไปทั่ว กระทบพ่นน้ำคลองบางกอกน้อยที่มี
ลมอ่อนๆ พัดระลอกให้พลิวเข้าสู่ฝั่งมิขาดสาย ฝนที่เพิ่งขาดเม็ดเมื่อ
ตอนค่ำยังคงทิ้งหยาดละอองน้ำติดค้างอยู่ตามใบหญ้าสะท้อนรับแสงจันทร์
ดูแพรวพราวราวกับเพชรที่โปรยปรายเอาไว้

ภายในโบสถ์วัดบางคูเวียง คูเจียบเขียบวังเวง ได้ยินแต่เสียง
หรีดหิ้งเรไรดังแผ่วๆ มาจากข้างนอก แสงจันทร์ที่ส่องผ่านหน้าต่าง

บานใหญ่เข้ามา ช่วยให้มองเห็นพระปฏิมากรประดิษฐานอยู่บนแท่น และทุกสิ่งภายในโบสถ์ได้อย่างชัดเจน บนพื้นเบื้องล่างตรงหน้าพระพักตร์องค์พระปฏิมากร สมณรูปหนึ่งนั่งสงบนิ่งอยู่ในท่าสมาธิคู้บัลลังก์ กายตั้งตรงไม่ไหวติงเหมือนสิ่งไรชีวิต นานแสนนาน... จวบจนแสงจากดวงจันทร์ที่เคลื่อนคล้อยหลังเที่ยงคืนสาดปะทะร่างจนเห็นได้ทั้งองค์ คะเนอายุราว ๓๐ เศษ รูปร่างสันทนต์ หน้าผากกว้าง บ่งถึงลักษณะของผู้ทรงปัญญาอันล้ำเลิศ ลมเย็นพัดมาวูบหนึ่ง ผ่ากาสาวพัสตร์ที่ครองอยู่สั่นพลั่นน้อยๆ พร้อมกับมีเสียงถอนลมหายใจยาว ดังจนได้ยินชัด รอยยิ้มค่อยๆ ปรากฏขึ้นบนมุมปาก ใบหน้าอึมเิบเต็มไปด้วยความปรีดาปราโมทย์รำพึงออกมาเบาๆ

“เออ...มันยากอย่างนี้เอง ถึงได้ไม่บรรลุกัน ความเห็น ความจำ ความคิด ความรู้ ต้องรวมเป็นจุดเดียวกัน เมื่อหยุดแล้ว จึงดับ เมื่อดับแล้วจึงเกิด”

เสียงรำพึงเจียบลงในฉับพลัน ขยับกายเล็กน้อยกลับคืนสู่ท่าสงบ ขับความปิติที่บังเกิดขึ้นให้หมดสิ้นไป หลับตาเพ่งพิจารณาธรรม ทบทวนให้แน่ใจทั้งอนุโลมและปฏิโลม

ความปิติเป็นศัตรูของสมาธิ แต่ก็เป็นการยากแก่พระภิกษุรูปนี้ จะระงับมิให้ความปิติเกิดขึ้นได้ เพราะเป็นความสำเร็จในความพากเพียรที่ได้พยายามมาเป็นเวลานานตลอดระยะเวลา ๑๑ ปี ในชีวิตสมณเพศ สละฆราวาสวิสัย จากหนุ่มพ่อค้าข้าว ซึ่งในสมัยนั้นพอเอ่ยชื่อ สด มีแก้วน้อย บรรดาพ่อค้าและชาวนาอำเภอสองพี่น้อง จังหวัดสุพรรณบุรี รู้จักกันดีว่า เป็นพ่อค้าข้าวที่ขยันหมั่นเพียร สัตย์ซื่อ อารีอารอบ จะเป็นพ่อค้าที่มั่งคั่งและมีอนาคตไกล แต่สิ่งเหล่านี้มิใช่สิ่งปรารถนา เพราะได้

ตั้งจิตมุ่งจะตัดปลิโพธและอาลัยเข้าสู่ร่มกาสาวพัสตร์อันเป็นธงชัยของ
พระอรหันต์ ศึกษาธรรมของพระผู้พิชิตมารให้บรรลุจึงได้

พระภิกษุสดบวชได้เพียงวันเดียว รุ่งขึ้นก็เรียนกรรมฐานกับหลวง
พ่อโหน่ง อินทสุวณฺโณ ผู้เป็นพระอนุสาวนาจารย์ ณ วัดสองพี่น้อง
จังหวัดสุพรรณบุรี และนับว่าเป็นบูรพาจารย์ผู้ให้กรรมฐานเน้นศึกษา
ควบคู่กับการเรียนคันถธุระ เรียนเรื่อยไป จากสำนักนี้สู่สำนักโน้น ที่ไหน
ใครว่าดีเป็นต้องพยายามขอเข้าเป็นศิษย์ศึกษาธรรมปฏิบัติด้วย เช่น พระ-
มงคลเทพมุนี (ม่วย) อดีตเจ้าอาวาสวัดจักรวรรดิ พระครูญาณวิรัต (โป)
วัดพระเชตุพนฯ พระอาจารย์สิงห์ วัดละครท่า จังหวัดธนบุรี พระ-
อาจารย์ปลื้ม วัดเขาใหม่ อำเภอกำแพงแสน จังหวัดกาญจนบุรี พระ-
อาจารย์ที่กล่าวมานี้ทรงคุณวิเศษทางธรรมปฏิบัติ เป็นเยี่ยมทางปริยัติ
งานทั้งศิลาจารวัดร มีลูกศิษย์ลูกหามากมาย พระภิกษุสด หรือในระยะ
ต่อมาคือ หลวงพ่อวัดปากน้ำภาษีเจริญ ก็เรียนจนหมดสิ้นความรู้ของ
ครูอาจารย์ทุกสำนักที่ผ่านมา

“มีต่อไปอีกไหมครับ” คำถามนี้เกิดขึ้นภายหลังจากบรรลุผล
สำเร็จตามขั้นสูงสุดของแต่ละสำนักกรรมฐาน เมื่อทำได้อย่างครบ-
อาจารย์แล้วมักจะถามเช่นนี้ แต่ทุกคำตอบที่ได้รับมีทำนองคล้ายคลึงกัน

“หมดแล้ว เธอเรียนจนหมดความรู้ของฉันที่สู้ศึกษามานาน
ตอนนี้ไปเธอมาช่วยฉันสอนศิษย์กันต่อไปเถอะ” พระอาจารย์ท่านกล่าว

‘ความรู้เพียงแค่นี้จะไปสอนใครได้ตัวเราเองยังจะเอาไม่รอด’
ท่านเป็นแต่เพียงคำริขึ้นในใจโดยไม่กล้าว้าจาได้ออกมา แล้วก็ลาจาก
ทุกสำนักตระเวนข้ามเทือกเขาหลายลูกทั่วทุกทิศ เพื่อจะหายอดกัลยาณ-
มิตรสั่งสอนอบรมใจ ภายหลังที่ได้ศึกษากรรมฐานจากพระคณาจารย์ต่างๆ

มามากพอสมควรก็ไม่บรรลุธรรมดังที่หมาย มีความรู้สึกในใจเสมอว่า
ทางเหล่านั้นยังอ้อมเกินไป ควรจะมีทางที่ตรงกว่านี้ เมื่อเป็นเช่นนั้นใน
ที่สุดก็หันกลับมาเรียนด้วยตนเอง โดยศึกษาจาก ตำราวิสุทธิมรรค
เพื่อเป็นแบบของการปฏิบัติ ครอบครองทั้งท่านมาจำพรรษา ณ วัดโบสถ์-
บน บางคูเวียง และวันนี้เอง อยู่ระหว่างกลางพรรษาพอดี ท่านเริ่มปรารถ
ความเพียรในใจแต่เช้าตรู่ก่อนออกบิณฑบาต

‘เราบวชมานานนับได้ ๑๒ พรรษาเข้านี้แล้ว วิชชาของพระ-
พุทธเจ้าเรายังไม่ได้บรรลุเลย ทั้งที่การศึกษาของเราก็ไม่เคยขาดสัก
วัน ทั้งคันถธุระและวิปัสสนาธุระ อยู่่าเลย เราควรจะรีบกระทำ
ความเพียรให้รู้เห็นของจริงทางพระพุทธศาสนา หากไม่เริ่มปฏิบัติ
ก็จะได้ชื่อว่าเป็นผู้ตกอยู่ในความประมาท’

เมื่อกลับจากบิณฑบาต ก็รับจัดการภารกิจต่างๆ จนหมด
ความกังวลใจ จึงได้เข้าไปสู่อุโบสถวัดโบสถ์บน โดยตั้งปณิธานไว้ในใจว่า
หากเราไม่ได้ยินเสียงกลองเพลละก็จะยังไม่ลุกจากที่

ขณะนั้นประมาณเวลา ๒ โมงเช้าเศษๆ ภิกษุสดเริ่มทำความ
เพียรในใจหลับตาภาวนา “สัมมา อรหัง” เวลาผ่านไปอย่างเชื่องช้า
เพิ่มความเป็นเหน็บและปวดเมื่อยขึ้นมาทีละน้อยๆ ถึงขั้นหนักเข้า จนมี
ความรู้สึกว่า กระดูกทุกชิ้นส่วนเริ่มเขม็งเกลียวลั่นกร๊อบแทบจะระเบิด
หลุดออกมาเป็นชิ้นๆ เพราะความเมื่อย ความกระวนกระวายใจเริ่มตาม
มา ‘เอ..แต่ก่อนเราไม่เคยรู้สึกเช่นนี้เลย พอตั้งสัจจะลงไปว่าถ้ากลอง
เพลไม่ดังจะไม่ลุกจากที่ เหตุใดมันจึงเพิ่มความกระวนกระวายใจ
มากมายอย่างนี้ ผิดกว่าครั้งก่อนๆ ที่นั่งภาวนาไปไม่เคยมีความรู้สึกเช่น
นี้เลย เมื่อไหร่หนอ กลองเพลจึงจะดังสักที’ คิดไปจิตก็ยิ่งแวงงัดส่าย

หนักเข้าเกือบจะเลิกล้มก็หลายครั้ง แต่เมื่อได้ตั้งสัจจะลงไปแล้ว จะแพ้ไม่ได้ เมื่อกายไม่สงบใจจะไปสงบได้อย่างไร ในที่สุดก็อดทนนั่งต่อไป ใจเริ่มค่อยสงบลงทีละน้อยเพราะไม่แวบไปเกาะที่ปวดเมื่อย ข้างมันปะไร มันเป็นเรื่องของสังขาร ในที่สุดก็หยุดเป็นจุดเดียวกัน เห็นเป็นดวงใส บริสุทธิขนาดเท่าฟองไข่แดงของไก่ คือดอยู่ที่ศูนย์กลางกาย ใจสบาย อย่างบอกไม่ถูก ความปวดเมื่อยหายไปไหนหมดไม่ทราบ ก็พอดีกลองเพลดังกังวานขึ้น

วันนั้นฉันภัตตาหารเพลมีรสที่สุด เพราะเหตุว่าไม่ใช่รสแห่งอาหารอย่างเดียว หากเจือระคนด้วยรสแห่งธรรมผสมผสานกันไปด้วย จิตจึงเกิดปราโมทย์ ใจยังอัมเิบชุ่มชื้นอยู่ ฉันภัตตาหารไปใจก็อดที่จะมองดูที่ศูนย์กลางกายไม่ได้... ‘อ้อ...ยังเห็นอยู่ เออ!...นี่ก็แปลก ลืมตาก็ยังมองเห็นชัด ความสว่างเช่นนี้ไม่เคยมีมาก่อนเลยในชีวิตของการบำเพ็ญธรรม เราไม่เคยเห็นความสว่างใดที่จะเทียบเท่า ความสว่างแห่งดวงอาทิตย์ยังห่างไกล เท่าที่เห็นอุปมาเหมือนแสงหิ่งห้อยกับโคมไฟ’ ภิกษุสดฉันไปอดที่จะอมยิ้มออกมาได้ด้วยความเปี่ยมสุข ทำให้หวนระลึกถึงพุทธวจนะบทหนึ่งที่ว่า นตฺถิ สนฺติ ปรี สุขํ สุขอื่นนอกจากหยุดจากนิ่งไม่มี เมื่อใจหยุดก็เกิดความสุข เมื่อสงบก็สุข ‘นี่เป็นเพียงแต่น้อยนิดเรายังสุขเช่นนี้ หากเราได้บรรลุธรรมขึ้นไปอีกจะสุขขนาดไหนหนอ’ ท่านรำพึงในใจ

“ท่านสด ทำไมวันนี้ท่านจึงฉันจังหันไปอมยิ้มไป ท่านยิ้มกับผู้ใดหรือ” เพื่อนภิกษุด้วยกันถามด้วยสงสัยในอาการของท่าน

“เปล่าหรือท่าน ผมกำลังระลึกถึงคุณของพระบรมศาสดาของเรา เลยอดที่จะยิ้มปิติโสมนัสใจไม่ได้” ท่านตอบเสียง ๆ

“ท่านสตนับว่าเป็นผู้ไม่ประมาท แม้แต่ฉันจึงหันยังภาวนาระลึกถึงคุณของพระบรมศาสดาเป็นพุทธานุสติ หากพระองค์ยังมีพระชนม์อยู่คงจะต้องตรัสสรรเสริญท่านท่ามกลางพระจีณาสพทั้งหลายเป็นแน่” ทั้งคู่ต่างกล่าวมธุรสวาจาซึ่งกันและกัน ทำให้จิตที่เปี่ยมสุขอยู่แล้วยิ่งเพิ่มขึ้นไปอีก

วันนั้นท่านมีสุขทั้งวัน ดวงสีกัยังเห็นติดอยู่ศูนย์กลางกายไม่ขาด พักผ่อนครู่หนึ่งเพื่อเอาแรงไว้ปฏิบัติกรรมฐานในยามราตรี

“วันนี้เป็นใจเป็นกัน หากเราไม่บรรลุลุธรรมที่พระบรมไตรโลกนาถได้ทรงบรรลุละก็ เราจะถวายเป็นพุทธานุชา หากเราจะต้องตายไปในครั้งนี้ ก็จะได้เป็นเหยียงอย่างแก่ผู้ที่ติดตามมาภายหลัง

จะได้ยึดถือเป็นแบบปฏิบัติต่อไป ก็จะได้อันสงสักรัตนหนึ่ง”

หลังจากลงพระปาติโมกข์กับเพื่อนภิกษุ ท่านก็ยิ่งรู้สึกกายเบาใจเบายิ่งขึ้น ความเหงาใจเกี่ยวกับอาบัติเล็กๆ น้อยๆ ถูกขจัดออกจากใจ ด้วยการฟังพระปาติโมกข์ทบทวนว่า เรากระทำถูกต้องธรรมวินัยหรือไม่บกพร่องข้อใดก็ได้ปลงอาบัติกับเพื่อนภิกษุด้วยกัน

เมฆฝนตั้งเค้ามาแต่บ่ายและเริ่มครึ้มหนักไปอีก คาดว่าคงจะตกในไม่ช้า ท่านรีบสงสน้ำจัดการภารกิจส่วนตัวจนหมดความกังวลใจแล้วก็เริ่มเข้าประตูโบสถ์ในเวลาเย็น ในขณะนั้นฝนก็เทลงมาประจุฟ้ารั่วเสมือนเป็นนิมิตอันดีที่จะแสดงให้ท่านเห็นว่า ท่านจะบรรลุธรรมในคืนนี้ และจะได้ไปรยปรายเมล็ดฝนแห่งธรรมไปยังสรรพสัตว์ทั้งหลายที่มีรูปสักเลสะจะได้เบาบางลงบ้าง อีกทั้งจะได้ขุดค้นนำเอา วิชาธรรมกาย ซึ่งสูญหายไปนานนับเป็นพันปีขึ้นมาเปิดเผยแก่ชาวโลกอีกวาระหนึ่ง

ท่านเริ่มปรารภความเพียรในใจขณะลงนั่งบนพื้นโบสถ์ ต่อหน้าพระประธานซึ่งเป็นตัวแทนขององค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้า ท่านเริ่มสวดอ้อนวอนเบาๆ

“ขอพระองค์ได้ทรงโปรดประทานธรรมแก่ข้าพระพุทธเจ้าด้วยเถิด หากว่าการบรรลุธรรมของข้าพระพุทธเจ้าจะเกิดประโยชน์แก่พระศาสนาอย่างมหาศาลละก็ ขอทรงได้ประทานเถิด ข้าพระพุทธเจ้าจะรับอาสาเป็นทนายแก้ต่างให้แก่พระพุทธศาสนา หากว่าไม่เกิดประโยชน์แล้วไซ้ ขออย่าได้ทรงประทานเลย ข้าพระพุทธเจ้าขอถวายชีวิตอดภานี้เป็นพุทธบูชาแด่พระองค์”

ขณะเริ่มนั่งฝนก็เริ่มตกลงมา ทำให้อากาศเยือกเย็นไปทั่วบริเวณ ท่านเหลือบไปเห็นมดเล็กกำลังไต่ขึ้นมาตามรอยแตกของพื้นโบสถ์ ก็เกิด

ความกริ่งใจกลัวมดก็จะมากัดท่านทำให้ต้องถอนสมาธิ จึงเอานิ้วมือจุ่ม
น้ำมันก๊าดเพื่อล้อมรอบตัวกันมดคืบขึ้นมา แต่ต้องเลิกล้มความคิดนั้น
เพราะฉุกละหุกใจคิดได้ว่า

ชีวิตนี้เราได้สละให้แก่พระศาสนาแล้ว จะกลัวโยกกับมดก็
จึงได้เริ่มปฏิบัติธรรมทันที

ดวงกลมโตใสบริสุทธิ์เท่ากับฟองไข่แดงของไก่ติดอยู่ที่ศูนย์กลาง
กลางกายเมื่อเพล ขณะนี้ยิ่งใสสว่างหนักขึ้น และขยายใหญ่ขนาดเท่า
ดวงอาทิตย์ ใสเหมือนกระจกคันฉ่องส่องเงาหน้า เห็นอยู่อย่างนั้นเป็น
นานนับหลายชั่วโมง จากหุ้มเศวชขณะนี้เลยเที่ยงคืนไปหนึ่งชั่วโมง
ดวงใสก็ยังสว่างอยู่อย่างนั้น โดยท่านก็ไม่ทราบว่าจะทำอย่างไรต่อไป
เพราะทุกสำนักที่ท่านได้ศึกษามาไม่เคยมีประสบการณ์เช่นนี้ ขณะที่นั่ง
อยู่นั้น เสียงหนึ่งผุดขึ้นมาจากกลางดวงนั้นว่า มัชฌิมา ปฏิปทา
อา... ทางสายกลาง ไม่ตึงนัก ไม่หย่อนนัก ในความหมายของปริยัติ แต่
ขณะที่เสียงนั้นดังแผ่วขึ้นมาในความรู้สึก พลันเห็นจุดเล็กๆ เรือง
แสงสว่างวาบขึ้นมาจากกลางดวงนั้น เหมือนจุดศูนย์กลางของวงกลม
ความสว่างของจุดนั้นสว่างกว่าดวงกลมรอบๆ ท่านมองเรื่อยไปพลางคิด
ในใจ นี่กระมังทางสายกลาง จุดเล็กๆที่เราเพิ่งจะเห็นเดี๋ยวนี้อยู่
กึ่งกลางพอดี

ลองมองดูซิจะเกิดอะไรขึ้น จุดนั้นค่อยๆ ขยายขึ้นและโตเท่ากับ
ดวงเดิม ดวงเก่าหายไป ท่านก็มองเรื่อยไปก็เห็นดวงใหม่ลอยขึ้นมา
เหมือนน้ำพุขึ้นแหละ ต่างแต่ใดยิ่งขึ้น

ในที่สุดจึงเห็นกายต่าง ๆ ขึ้น กระทั่งถึง ธรรมกาย เป็นพระ
ปฏิมากรเกิดดอกบัวตูม ใสบริสุทธิ์ยิ่งกว่าพระพุทธรูปบูชาองค์ใดที่เคย

เห็นมา เสียงธรรมกาย กังวานขึ้นมาในความรู้สึกได้ยินกับหูมนุษย์ “ถูกต้องแล้ว ๆ” แล้วก็หับพระโอษฐ์ทันที ความรู้สึกปีติสุขจึงเกิดขึ้น จึงออกอุทานดังข้างต้น

นับแต่นั้นเป็นต้นมา ท่านก็เริ่มศึกษาค้นคว้าหาที่สุดแห่งธรรม ยิ่งค้นยิ่งแตกฉาน เชี่ยวชาญหนักเข้าก็เริ่มเผยแพร่อำสอนออกไปจนกระทั่งท่านมาเป็นเจ้าอาวาสวัดปากน้ำภาษีเจริญ แรก ๆ มีผู้อาศัยความไม่รู้มาคัดค้านท่านเกี่ยวกับ ธรรมกาย โดยเฉพาะในวงการคณะสงฆ์ บางท่านก็ปลงใจเอาว่า หลวงพ่อวัดปากน้ำมีความรู้และการปฏิบัติธรรม เกินไปเสียแล้ว ถ้าปล่อยทิ้งไว้จะเป็นภัยแก่พระศาสนา แต่ยังไม่มีการกล้าจะยกความผิดนั้นพิจารณา เพราะเวลานั้นคนทุกชั้นถวายนามเคารพนับถือว่าเป็นคณาจารย์ที่มีศิษยานุศิษย์มาก ได้จัดการเลี้ยงอาหาร เข้าและเพลแก่พระภิกษุสามเณรตลอดปีและตลอดอายุของท่าน นับแต่เริ่มทำการเลี้ยงพระภิกษุสามเณรมาบัดนี้

เมื่อธรรมกายเกิดขึ้น วัดปากน้ำได้รับคำวิพากษ์วิจารณ์กันมาก บางพวกก็ปลื้มใจ บางพวกก็หนักใจ บางพวกก็ตั้งข้อกล่าวหาลงโทษ วัดปากน้ำอย่างหนัก ถึงกับพูดว่าอวดอุตริมนุสธรรมก็มี ข่าวนี้นิไม่ว่าท่าน จะไม่รู้ ท่านได้ยินเสมอ ๆ แต่เสียงนั้นก็ไม่ว่างให้เกิดความเดือดร้อนใจ แก่ท่านแม้แต่เล็กน้อย ท่านกลับภูมิใจเสียอีกที่ได้ยินคำนั้น

คราวหนึ่งท่านเคยกล่าวกับ สมเด็จพระวันรัต วัดพระเชตุพนฯ เกี่ยวกับการถูกโจมตีเรื่อง ธรรมกาย ว่า

“คนเช่นเราทำอะไรเสียซึ่งปัญญา ชั่วก็รู้ดีก็เห็น เราจะฆ่าตัวเองเพราะความปรารถนาลามกทำไม ที่เขาพูดว่าเราอย่างนั้น บางคนคงจะไม่รู้จักคำว่า ธรรมกาย มีอยู่ที่ไหน หมายถึงใคร เขา

อาศัยความไม่รู้มาว่าเราผู้ตั้งใจปฏิบัติชอบ เมื่อผู้ไม่รู้ติเตียนเรา ความไม่รู้ของเขาจะลบล้างสัจธรรมของพระพุทธศาสนาได้อย่างไร ถ้าจะลบก็ลบได้เพียงชั่วคราว ไม่ช้าดวงแก้วของพระพุทธศาสนาก็จะเปล่งรัศมีให้ผู้มีปัญญาเห็นด้วยสายตาของตนเอง การที่เขาเข้าไปพูดเช่นนั้นเป็นผลแห่งการปฏิบัติที่เราได้กระทำกันอยู่ แสดงให้เห็นว่าคณะวัดปากน้ำไม่ได้กินแล้วนอน เป็นสำนักที่เคร่งครัดในการปฏิบัติธรรม การพูดของเขาเท่ากับเอาสำนักไปเผยแพร่ ดีเสียว่าการโฆษณาทางหนังสือพิมพ์ เพราะการที่เขาเข้าไปพูดนั้นเป็นการกระทำของผู้พูดเอง เราไม่ได้จ้างไม่ได้วานใคร เมื่อพูดทางไม่ดีก็ต้องมีคนพูดทางดีได้เหมือนกัน ธรรมะจะต้องชนะธรรมเสมอ เราไม่เดือดร้อนใจเพราะ “ธรรมกาย” ของพระพุทธศาสนาเป็นของแท้ไม่ใช่ของเก๊หรือของเทียม ธรรมกายจะปรากฏเป็นของจริงแก่ผู้เข้าถึงธรรม เรื่องอย่างนี้เราไม่หวั่น เราเชื่อในคุณพระพุทธศาสนา”

ท่านได้อ้างบาลีพุทธภาษิตที่มีมาในธรรมบทว่า

“โย โข วกกฺกฺกฺก ฐมฺมํ ปสฺสตี โส มํ ปสฺสตี” ความว่า “ดูกร วกกฺกฺก ผู้ใดแลเห็นธรรม ผู้นั้นชื่อว่าเห็นเราตถาคต” นอกจากนี้ท่านยังได้อ้างบาลีที่มีมาในอัครคณฺยสูตร พระสุตตันตปิฎก ทีฆนิกาย ปาฎิกวรรค ที่พระพุทธองค์ตรัสแก่วาเสฏฐสามเณรว่า

“ตถาคตสฺส เหตุ วาเสฏฺฐ อธิวณฺโณ ฐมฺมกาโย อิติปิฯ” ความว่า “ดูกร วาเสฏฐสามเณร คำว่าธรรมกายนี้ เป็นชื่อตถาคตโดยแท้”

ซึ่งก็หมายความว่า ผู้ใดเห็น ดวงธรรม ที่ทำให้เป็น ธรรมกาย ผู้นั้นได้ชื่อว่าเห็นเรา คือตถาคตนั่นเอง มิใช่อื่นไกล หรือพูดให้เข้าใจง่ายกว่านี้ก็คือ ผู้ใดเห็นดวงธรรมที่ว่่านี้ ผู้นั้นเห็นพระพุทธเจ้า หรือ

อีกอย่างหนึ่งว่า ผู้ใดเห็นธรรมกายผู้นั้นเห็นพระพุทธเจ้า
ทำไมจึงหมายความว่าเช่นนั้น ก็เพราะว่าขณะนั้น พระวัคคลีก็อยู่
ใกล้ๆ กับพระองค์ หากจะแลดูด้วยลูกตาธรรมดาทำไมจะไม่เห็นพระองค์
เพราะไม่ปรากฏว่าพระวัคคลินั้นตาพิการ เมื่อเป็นเช่นนี้ โฉนพระองค์
จึงตรัสเช่นนั้นเล่า ที่ตรัสเช่นนั้นจึงสามารถตีความได้ว่า ที่แลเห็นด้วยตา
ธรรมดานั้นเห็นแต่เปลือกของพระองค์ คือกายพระสิทธัตถะที่ออกบวช
ซึ่งมีได้อยู่ในความหมายแห่งคำว่า เรา (ตถาคต) และยังตรัสว่าเป็นกาย
ที่เนาเปื่อยด้วยนั้น คือกายพระสิทธัตถะที่ออกบวชซึ่งเป็น กายภายนอก
นั่นเอง คำว่า เรา ในที่นี้จึงสันนิษฐานได้ว่า หมายถึง กายภายใน
ซึ่งไม่ใช่กายเปื่อยเนา กายภายในคืออะไรเล่า ก็คือ ธรรมกาย นั่นเอง
จะเห็นได้อย่างไร ข้อนี้ตอบไม่ยาก เมื่อได้บำเพ็ญกิจถูกส่วนแล้ว ท่าน
จะเห็นด้วยตาของท่านเอง คือเห็นด้วย ตาธรรมกาย ไม่ใช่ตาธรรมดา
พระดำรัสของพระองค์ดังยกขึ้นมานั้นเป็น ปัญหาธรรม มีนัยลึกซึ้งอยู่
อันผู้ที่มิได้ปฏิบัติธรรมแล้วเข้าใจได้ยาก แต่ถ้าผู้ที่ปฏิบัติได้แล้วจะตอบ
ปัญหานี้ได้ด้วยตัวเองอย่างง่ายดาย ไม่ต้องถามใคร

วิชาธรรมกายนี้ ท่านสั่งสอนเรื่อยมาจนกระทั่งใกล้มรณภาพ
ไม่เคยขาดแม้แต่วันเดียว จะเห็นได้จากจริยาวัตรของท่าน คือ

๑. คุณภิกษุสามเณรลงทำวัตร ให้พระในโบสถ์ทุกวัน วันละ ๒
เวลา คือเช้าหนึ่ง เย็นหนึ่ง และได้ให้อวาทสั่งสอนภิกษุสามเณร
ทั้ง ๒ เวลา

๒. วันพระและวันอาทิตย์ ลงแสดงธรรมในโบสถ์เองเป็นนิ

๓. ทำกิจภาวนาอยู่ในสถานที่ซึ่งจัดไว้เฉพาะ เป็นกิจประจำวัน
และควบคุมพระให้ไปนั่งภาวนารวมกับท่านทั้งกลางวันและกลางคืน ส่วน

พวกอุบาสิกาก็ให้ทำกิจจานุสมาธิเหมือนกัน

๔. ทุกวันพฤหัสบดี เวลา ๑๔.๐๐ น. ลงสอนการนั่งสมาธิแก่
ภิกษุ สามเณร อุบาสก อุบาสิกา ที่ศาลา

๕. จัดให้มีครูสอนปริยัติธรรม

สมณศักดิ์ที่หลวงพ่อดำปำน้ำได้รับ

พ.ศ. ๒๔๖๓ ได้รับสมณศักดิ์ เป็นพระครูสมณธรรมสมาทาน

พ.ศ. ๒๔๙๔ ได้รับพระราชทานพัดยศเทียบเปรียญ

พ.ศ. ๒๔๙๘ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นราช
มีพระราชทินนามว่า พระมงคลราชมุนี

พ.ศ. ๒๕๐๐ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะ
ชั้นเทพ มีพระราชทินนามว่า พระมงคลเทพมุนี

ท่านมรณภาพเมื่อวันที่ ๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๒ ยังความสลดใจ
แก่ศิษยานุศิษย์เป็นอันมาก ประทีปของโลกยุคปัจจุบันได้ลับไปแล้ว
บัดนี้ แม้ว่าท่านจะมรณภาพมาได้ ๒๖ ปีเศษ วิชชาธรรมกาย ก็ยังมี
ผู้ปฏิบัติกันอยู่สืบมาและนับวันจะเพิ่มมากขึ้น จากแสนคนเป็นล้านคน
เกียรติคุณของวิชชานี้ไม่เพียงแต่จะโด่งดังในประเทศเท่านั้น แม้ชาว
ต่างประเทศก็ยังสนใจปฏิบัติธรรมกันที่วัดปากน้ำมากมาย อีกทั้งมีสาขา
กระจายไปทั่วประเทศ และที่ วัดพระธรรมกาย จังหวัดปทุมธานี ก็
เป็นแห่งหนึ่งที่จะจรดงไวซึ่งวิชาธรรมกายสืบต่อไป

